ACC. N:R M. 11009:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Luf. 30

Midsommavaka

På 1860 talet och även senare var det vanligt att flickorna midsommanatten under tystnad, plockade nio sorters olika blommor, som bundos samman och lades under huvudkudden. Den manspersonen som det drömdes om, blev den tillkommande maken. Syntes ingen i drömmen blev det inget giftermål på ett år. Blommor plockade denna natt och bundna i en kvast, voro ett uppeltyt medel att använda som rökelse mot utslagssjukdomar. Blandades de med dyvelsträck och gul svavel voro de bra mot all slags trolldom. Man fick inte lukta på blommorna man plockade denna natt.

ACC. N:R M. 11009:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Spökerierna hos Pål Pålssons Helena.

Berättarn om de båda hemmanen i Lusebägget i Odenjunga socken, låg i böjan av 1900 talet en backstuga. I den bodde Helena Pålsson, som i dagligt tal kallades Pål Pålssons Helena. Det var en gammal snäll gumma och säkerligen religiös, ty hon brukade besöka missionsmötena flitigt. Hon trodde fullt och fast på spöken och påstod att sådant fanns i hennes hus. Små bloss brukade stå på golvet i stugan, stundom doppade de upp på täcket i sängen då hon hade lagt sig. Stundom var det något som drog henne i håret då hon sov så att hon vaknade. En gång hade hon satt sina tofflor på en pall då hon lade sig. Om morgonen stodo de ett stycke därifrån nere på golvet.

ACC. N:R M. 11009:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sägnen om Springgårdes käring.

Gårdesgården som bildar gränsmellan Odenjunga och Tedby socknar kallas vid Lödrahult, Springgårde. Namnet skall ha uppkommit därav, att en skärmyttling mellan två patruller skulle ha skett här under något krig mellan danskar och svenskar. Danskarne skulle ha springande dragit sig tillbaka mot Linneröds by. Här låg förr en krog, som kallades Kalakrogen (Kalakued). Vid Springgårdes påstods det att spöken förekom. En käring uppenbarade sig och förvillade de vägfarande så att de inte kunde hitta vägen. En kväll hade en bonde från Odenjunga dröjt länge kvar i Kalakrogen och det blev mörkt när han med hästskjuts skulle

ACC. N:R M. 11009:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

fortsätta mot hemmet. Någon hade på skämt varnat honom för Springgårdes käring. Bonden skrattade och sade sig gärna vilja träffa henne. Då han kom fram till Springgårde kom emellertid en skepnad fram till skjutsen. Hästarna blevo skrämda och rakade i sken. I näckelen finns ett brant stup vid vägkanten, här stjälpte åkdonet omkull och bonden ramlade ned för branten. Han skadade sig visserligen inte alvarligt men Springgårdes käring trodde han på sedan dess.

ACC. N:R M.11009:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Spökerierna i Lurebygget.

Fru Nelly Andersson omtalade att hon i sin ungdom arbetade på en av de gårdar i Troedsberga, som kallades Lurebygget. Ägaren dog och det utsades till begravning. Tvållen före begravningsdagen var kocken och Nelly ensamma i köket, sysselsatta med förberedelser. Just i skymningen hörde de båda funtimmen ett förskräckligt bölande från kostallet. Detta tyckte de var egendomligt ty boskapen var på bete. Nelly sprang ut och tittade i stallet, i den tron att något djur hade springit hem och gått in där, men i stallet fanns det intet djur. Just då hon kom in i köket hördes ånyo bölande från stallet. De båda funtimmerna tyckte det lät hemskt och ingen av dem ville gå ut och titta. Plöts-

ACC. N:R M.11009:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ligt hördes utanför köksdörren ett skramlande ljud. Några vattenspannar hade blivit satta där. "Det var visst någon som vält spannana" sade kocken. De öppnade dörren och lyste ut över gården med en lampa, men spannana stodo kvar där de voro ställda. Ånyo hördes det bölande ljudet från stallet. Någon förklaring fingo de aldrig på vad det var de hörde. Nelly visste inte vad hon skulle kalla avåsendet för, men ansåg att det var något övernaturligt. Hon hade hört att den avlidne skulle ha varit en elak människa och hon trodde att det möjligen kode varit den onde själv som varit på besök i sergehuset. Gårdsdesen kode ha utspelats på 1870 talet.

ACC. N:R M.11009:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kanonaden vid Leipzig

I Odenjunga socken bodde en gammal knekt som hette Ljung. Han hade en hushållerska som hette Thyre. Hennes fader hade också varit soldat och enligt vad Thyre berättade hade han varit med i den del av svenska armén, som under kronprins Karl Johan kämpade mot Napoleon. Bl. a. hade han varit med om stormningen av Leipzig. Det svenska artilleriet under Cardell skulle skjuta sönder stadsportarna, men som de voro av järn, gjorde kanonerden dålig verkan. Då kom någon av artilleristerna på den idén att man skulle sikta mot hängslena. Dessa beskötes så länge att de nöttes av, varefter portarna föllo och svenskarne kunde tåga in i staden och erövra denna.

ACC. N:R M. 11009:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sägnen om skogsläparen.

Vid en plats där fem bygårs ägor stöta samman, Södahult, Toarp, Vårshult, Hjulahult och Falholm, ligger en backe kallad tvåskäppsbacken. På Toarps ägor finnes en jordhåla, som i forna dagar skall i sju år ha varit bebodd av en person, som levde som en eremit. Denne kallades skogsläparen, däröfver att han endast sprang omkring i skogarna. Varför han levde på detta sätt, är väl inte fullständigt utrett, men det påstods att han gjorde det för att slippa gå ut i krig, till vilket han var utskriven av myndigheterna på Karl den XII:s tid. Efter kungens död skall han ha återvänt till sin hembygd. Ättlingar av honom skall finnas bland ortsbefolkningen.

ACC. N:R M.11009:9/

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
1.

Sägnen om jättebergen i Toarp

I Oderljunga socken finns en by, som heter Toarp. Strax söder om vägen från hyttbyn ligger på Toarps ägor ett område, fullt med gråsten, av flera meters djup och flera hundra meters vidd. Runt omkring detta område finnes jordvallar av flera meters höjd. Det hela lyder på en tlocknad vulkan. Folkfantasien har här påstått, att en borg, byggd av forntidens jättar, haft sin plats. Enligt en gammal sägen skall borgen ha bebotts av en elak fogde, som plägade sina underlydande, varför dessa beslöto bringa honom om livet och sedan förstöra hans fäste. De samlade sig en mörk natt och tågade beväpnade till Toarp för att fullborda sitt uppsåt. På något sätt hade fogden fått någon

ACC. NR M. 11009:10.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kännedom om deras avsikter och han samlade sina penningar och dyrbarheter i en ekkista, som han lät tjänarna gräva ned i jorden. De upproriska gingo till storms mot fogdeborgen och strid utsprann sig mellan försvarare och anfallande. Fogden blev dräpt och likaså hans folk och borgen jämnades med marken. Något krigsbyte fingo röverarna ej, ty kistan med dyrbarheterna hittades icke. Någon av fogdens folk torde dock ha kommit undan med livet och flytt sin väg, ty annars hade vetskapen om kistan inte kunnat spritt sig. Skattsökare komma flera gången och grävde på platsen men hittade ingenting. Men flera århundraden senare skall det ha lyckats en man att hitta den plats där kistan

ACC. N:R M.11009:11,

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var nedgräved. Som den var stor och tung kunde han inte själv taga upp den. Därför sammankallade han flera personer, som skulle hjälpa honom. De togo med sig rep och ett par oxar, som skulle draga upp skatten. Till en början gick det bra, kistan blottades repet lades om och oxarna spändes för. Här, som alltid då man skulle hämta skatter ur jorden, gällde det att fullständig tystnad iakttogs. Men så krånglade en av oxarna och kösvennen skrek åt honom. Då brast repet och kistan sjönk ner i jorden. Den kunde sedan icke hittas och platsen där det grävdes har blivit glömd. Enligt en annan version, skola skattsökarna ha sittat mot kyrkbyn och sett denna stå

ACC. N:R M. 11009:12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
4.

i brand, varför de skyndsamt begåvo sig dit. Då de kommo dit fanns det ingen tillstymmelse till eldsvåda, och de förstoda att de utsatts för en synvilla och då de kommo tillbaka till platsen för sökandet hade kistan sjunkit i djupet och ovana gått sin väg. Enligt en tredje uppgift skulle prästen ha varit med, ovanpå kistan lägo ormar som han plockade bort med bara händerna. Kistan skulle ha sjunkit, men locket skulle ha stannat i skattsökarnes händer. Ett gammalt kistlock skulle ha funnits i socknen, vilket skulle varit detta.